

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การประเมินผลการดำเนินงานวิद्यุชุมชนในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวพิมลภักดิ์ เคชะชัย

ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ไพรัช ตระการศิรินนท์ กรรมการ
อาจารย์ ดร.ปรีชา แจ่มเจริญ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินผลการดำเนินงานวิद्यุชุมชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่โดยเทียบกับเจตนารมณ์ เป้าหมายของวิद्यุชุมชน 2) เพื่อสำรวจวิธีการดำเนินงานของวิद्यุชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 3) เพื่อวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้ฟังวิद्यุชุมชนในการกำหนดรูปแบบ และเนื้อหารายการวิद्यุชุมชน 4) เพื่อสำรวจความพึงพอใจของผู้ฟังวิद्यุชุมชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และ 5) เพื่อระบุปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินรายการวิद्यุชุมชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรของสถานีวิทยุชุมชนอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 95 คน และประชาชนผู้ฟังวิद्यุชุมชน จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1) ผลการดำเนินงานวิद्यุชุมชนในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับค่อนข้างมาก กล่าวคือ แรกเริ่มการก่อตั้งและจัดรายการของสถานีวิทยุชุมชนได้รับความสนใจจากคนในชุมชนและรับฟังจำนวนมาก เนื้อหาหรือประเภทของรายการที่จัดโดยวิद्यุชุมชนส่วนใหญ่จะใช้ภาษาในท้องถิ่นเข้าใจง่าย มีทั้งรายการเพลง ข่าว และสารคดีที่สร้างความเพลิดเพลินให้กับประชาชน และประชาชนสามารถเข้าร่วมจัดรายการ เสนอเนื้อหา สารคดีหรือแนะนำเพลงเข้ามายังสถานีวิทยุชุมชนได้

2) การดำเนินงานของวิद्यุชุมชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการวางแผนพบว่า คณะกรรมการของวิद्यุชุมชน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ยังขาดประสบการณ์ในการบริหารจัดการวิद्यุชุมชน การกำหนดภารกิจและหน้าที่ของคณะกรรมการ/อนุกรรมการไม่มีความ

ชัดเจน และไม่มีการกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานตามแผนนโยบายของรัฐ ด้านเนื้อหารายการพบว่า สถานีวิทยุชุมชนมีการจัดสรรช่วงเวลาที่ให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย มีการกำหนดช่วงเวลา ออกอากาศและความยาวของรายการอย่างเหมาะสม มีกระบวนการและหลักเกณฑ์การคัดเลือกเนื้อหาเพื่อผลิตรายการที่ชัดเจน ด้านผู้ผลิตรายการ พบว่า ผู้ผลิตรายการมีความกระตือรือร้น ริเริ่มสร้างสรรค์ พร้อมทั้งจะอุทิศตนเองเพื่อชุมชน มีความบริสุทธิ์ใจในการเข้ามาทำงานไม่มีเป้าหมายเพื่อหวังผลประโยชน์แอบแฝง ด้านผู้จัดรายการ พบว่า ผู้จัดรายการสามารถทำหน้าที่จัดรายการตามที่ได้รับมอบหมาย สามารถกำหนดรูปแบบของรายการร่วมกับผู้ผลิตรายการ และสามารถกำหนดประเด็นของเนื้อหาว่าสอดคล้องกับรายการที่จัด และกลุ่มผู้ฟังได้ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน พบว่า สถานีวิทยุชุมชนทุกแห่งล้วนมีเป้าหมายให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกระบวนการดำเนินงานของวิทยุชุมชน แต่ในทางปฏิบัติกลับพบว่า การประชาสัมพันธ์ การจัดเวทีเสวนา เวทีประชาคม ยังไม่มีความต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ประชาชนเพียงบางกลุ่มเท่านั้น

3) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดรูปแบบ และเนื้อหารายการวิทยุชุมชน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เพราะประชาชนส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในด้านการบันเทิงมากกว่าที่จะมาร่วมในกระบวนการบริหารจัดการวิทยุชุมชน เช่น การขอเพลง โทรศัพท์เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นในรายการ เป็นต้น

4) ความพึงพอใจของประชาชนต่อวิทยุชุมชน พบว่า ประชาชนพึงพอใจที่วิทยุชุมชนสามารถทำหน้าที่เป็นยามป้องกันชุมชนให้รู้ตัวล่วงหน้าจากภัยอันตรายต่าง ๆ เช่น ภัยจากน้ำท่วม มีเนื้อหา/รูปแบบที่หลากหลาย ครอบคลุมความสนใจ และความต้องการ ขณะเดียวกันประชาชนยังเห็นว่า ชาวบ้านไม่สามารถใช้วิทยุชุมชนติดตามและตรวจสอบการทำงานสาธารณะได้ และวิทยุชุมชนไม่สามารถเป็นช่องทางในการยกระดับคุณภาพชีวิตได้

5) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานวิทยุชุมชน ได้แก่ บุคลากรของสถานีวิทยุชุมชนไม่มีความรู้ ขาดการพัฒนาอบรมให้มีความรู้ในเรื่องเทคนิคการจัดรายการ เนื้อหา และกระบวนการจัดรายการ ความชำนาญเฉพาะทางด้านวิทยุโดยตรง ขาดงบประมาณในการพัฒนาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทันสมัย เกิดคลื่นแทรกจากสถานีวิทยุอื่น มีแข่งขันกันสูง กฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่มีความชัดเจน และหน่วยงานภาครัฐไม่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงานจัดรายการวิทยุชุมชน

Independent Study Title An Evaluation of the Community Radio Stations' Performance in Mueang Chiang Mai District

Author Miss Phimonkan Dechachai

Degree Master of Public Administration

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Siripong Ladavalya Na Ayuthya Chairperson

Associate Professor Pairat Trakarnsirinont Member

Lecturer Dr.Preecha Jengjalern Member

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to evaluate the Community Radio Stations' Performance in Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province comparing to the goal set; 2) to investigate the work process of the Community Radio Stations in Mueang District, Chiang Mai Province; 3) to analyze the level of people's participation in designing format and content of the Community Radio Station Program; 4) to examine the Community Radio Stations' listeners in Mueang District, Chiang Mai Province; and 5) to explore problems and obstacles of operating the Community Radio Stations in Mueang District, Chiang Mai Province. The sample of this study was 95 personnel in the Community Radio Stations in Mueang District, Chiang Mai Province and 400 Community Radio Stations listeners. Data were collected through questionnaire.

The study could be summarized as follows:

1) The performance of the Community Radio Stations in Mueang District, Chiang Mai Province achieved the goal relatively in the high level as a whole. To illustrate, from the beginning of the Station establishment, the Stations' programs attracted substantial listeners in the community since most of the programs used dialect as a medium communication. There were also various kinds of programs entertaining listeners such as songs, news and documentary programs. Besides, people were able to be co-programmers, propose the content of the radio programs or propose their favorite songs to the Stations.

2) Regarding the planning aspect of the Community Radio Stations' performance in Mueang District, Chiang Mai Province, it was found that the Community Radio Station

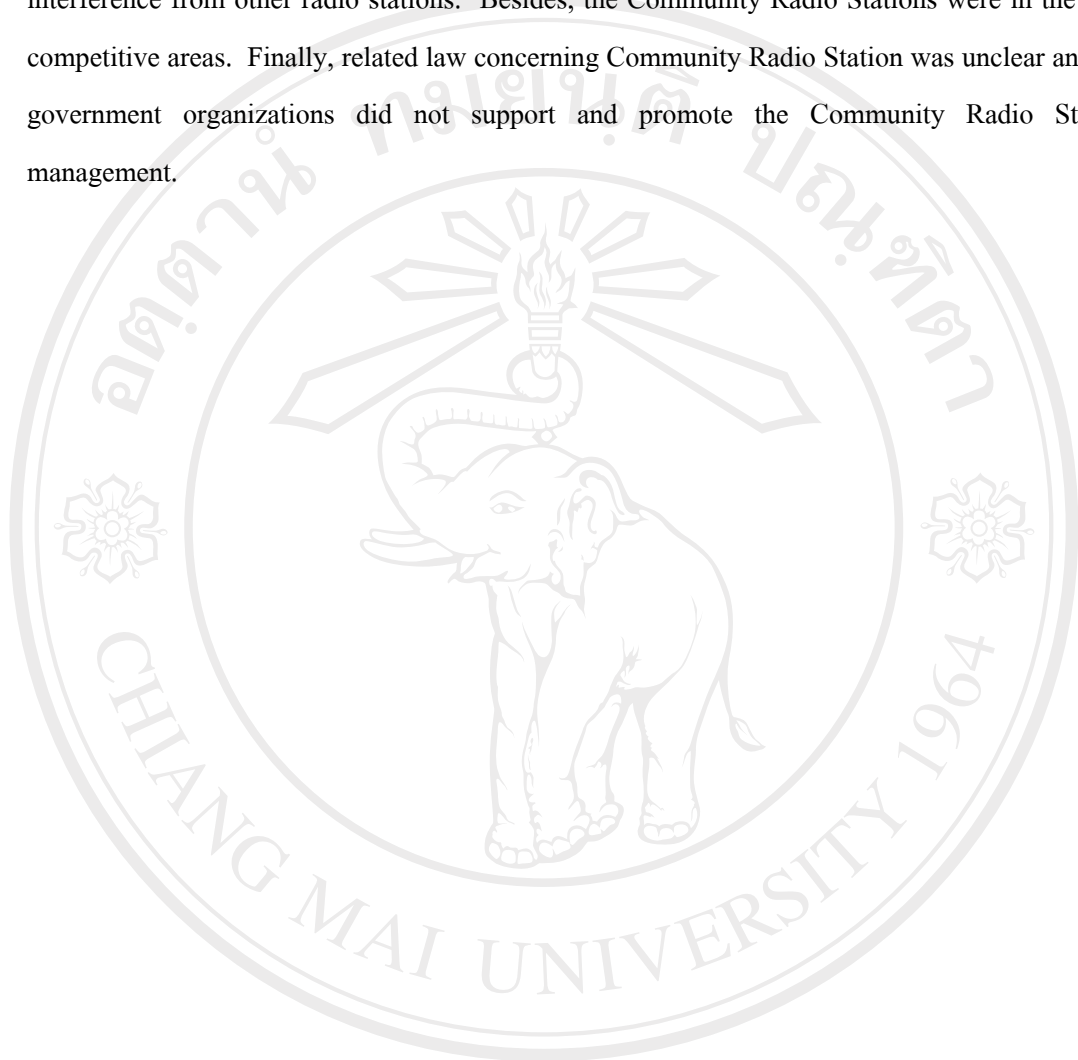
Committee and most associated personnel lacked experience in Community Radio Stations management. The roles, functions and duties of the Committee and Sub-Committee were not definitely assigned. There was no Community Radio Station supervision to be in compliance with the State Policy. Regarding the radio program content, it showed that the period of time, the timetable for the target groups and the length of the radio program were allocated and arranged suitably. The content of the radio programs were selected and organized due to process and criteria required. Regarding the radio producers, the study revealed that they were enthusiastic, creative, devoted and honest to work for the community without any hidden benefit. Regarding the radio personalities, it was found that they were able to achieve in operating the radio programs as assigned, design the format of the programs with the producers and create the content in line with the programs and the listeners. Regarding people's participation, it indicated that all Community Radio Stations had the ultimate goals for people to participate in working on the Community Radio, while, in practice, the public relations, community meetings, community discussions were not arranged incessantly and opened for only some groups of people to join.

3) Regarding people's participation in designing for the radio programs' format and content, it was found that they participated in the low level. To clarify, most of the people joined in entertainment parts such as requesting for songs and phoning in to express their opinions during the program rather than joining the Community Radio management process.

4) With regard to the people's satisfaction towards the Community Radio, it revealed that they were satisfied with the Community Radio as it was the community guard informing people to be aware of threat and danger, such as flood, in advance. The Community Radio contained various kinds of formats and contents covering people's interest and demand. However, people contended that they could not use the Community Radio in following and inspecting public work and the Community Radio could not be the channel to help increase people's quality of life.

5) Problems and obstacles found in operating the Community Radio were as follows: The Community Radio Stations' personnel lacked knowledge and competency development, especially training courses in radio program operation techniques, radio program content, and radio program process. Moreover, they did not contain radio principle expertise. The budget for

developing modern equipment and tools was inadequate. Furthermore, there was radio wave interference from other radio stations. Besides, the Community Radio Stations were in the high competitive areas. Finally, related law concerning Community Radio Station was unclear and the government organizations did not support and promote the Community Radio Station management.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved